

Charles

De verkeerde afslag

Topschaatser Sven Kramer deed het. Net als professor Diederik Stapel. En ster-verslaggever bij De Telegraaf Martijn Koolhoven en onderzoeksjournalist Jeroen Trommelen van de Volkskrant. Ze namen de verkeerde afslag.

'Ik heb de druk om te scoren, te publiceren en steeds beter te moeten zijn, niet het hoofd geboden. Ik wilde te veel te snel. In een systeem waar er weinig controle is, waar mensen veelal alleen werken, ben ik verkeerd afgeslagen', zegt Diederik Stapel er zelf over. 'Ik heb de fout gemaakt dat ik de waarheid naar mijn hand heb willen zetten. Ik heb gebruikgemaakt van oneigenlijke middelen om de resultaten aantrekkelijk te maken.'

De woorden van Stapel zouden goed van toepassing zijn op de werkwijze van Jeroen Trommelen van de Volkskrant. Hij heeft de hoofdrol in het journalistieke schandaal dat Jaffe Vink aan de kaak stelt in zijn boekje *Het Gifschip* over de Probo Koala. Trommelen beschreef tien dagen na de afvalstort in Abidjan hoe twee meisjes van 10 jaar de zwavelstoffen inademen en uiteindelijk de dood vonden. Dat gaat zo: 'Twee meisjes van rond de 10 jaar waren het eerst dood. Eerst moesten ze de stank geroken hebben die duizend keer erger leek dan die van rotte eieren. Daarna sloeg het gas hen op de keel en de ogen; voelden ze een neiging tot flauwvallen, kwam de bloedneus, de ademnood en ten slotte dus de dood.'

Ombudsman Margreet Vermeulen van de Volkskrant doet dit als volgt af: 'De onderzoeksverslaggever, die de Probo Koala vier jaar voor de krant volgde, wekte de indruk alsof hij erbij stond, terwijl hij deze passage ontleende aan de lokale pers. Terecht maakt Vink zich daar kwaad over. Dat kan niet door de beugel. Maar een verslaggever die in vier jaar tijd een keer met een sensationele, oncontroleerbare alinea uit de bocht vliegt, bedrijft nog geen rampenporno.'

Ook aan Margreet Vermeulen hebben we dus helemaal niets. Net als bij NRC Handelsblad kunnen ze de ombudsman bij de Volkskrant beter onmiddellijk afschaffen. Het Parool wilde natuurlijk niet achterblijven en schrijft later over een kindje met een 'veel te groot hoofd' dat is geboren 'zonder handen en voeten' door het 'gif uit Amsterdam'. Het heeft ook nog een grote bobbel op zijn rug, en zijn voeten, die er eerst niet waren, staan een regel verder opeens scheef. Greenpeace, door Jeroen Trommelen bij de zaak betrokken, zei: 'Europa vergiftigt Afrika.' Ook Het Parool en ook Greenpeace weten niet hoe snel ze de verkeerde afslag moeten inslaan teneinde de Volkskrant te volgen.

Tenslotte de affaire Koolhoven. Over de studio van fotograaf Leo de Deugd schreef hij: 'Binnen de strenggelovige islamitische gemeenschap hebben enkele bewoners lucht gekregen van de gruwelpraktijken in hun wijk. Gesluisde vrouwen zijn geschokt en ondernemers reageren verbijsterd. "Eng en verschrikkelijk", zegt een dame met een hoofddoekje.' En zo gaat het nog even door. Het programma Zembla maakte gehakt van het verhaal, en Martijn verliet na 25 jaar met stille trom de krant. Dat is een triest einde aan een lange loopbaan. Voor een ding ben ik De Telegraaf dankbaar: ze hebben gelukkig geen ombudsman. Mensen zullen ook in de toekomst per ongeluk of met opzet kiezen voor de verkeerde afslag. En journalisten zijn net mensen. Hun bazen moeten dus alert zijn en tijdig ingrijpen. Op de slappe verhalen van een ombudsman zit geen lezer te wachten.

Charles Huijskens is communicatieadviseur. Huijskens Communications is gevestigd in Amsterdam.

Voor een ding ben ik
De Telegraaf dankbaar:
ze hebben gelukkig
geen ombudsman